

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و تراجم)

شروط تعارض - چهارم و پنجم

جلسه ۴۰۲

استاد شفیعی

شروط تعارض:

نکته:

تعارض وصف مدلولین نیست (تعارض وصف دلیلین است) مدلولان توصیف به متنافیان می‌شوند.
تحقق تعارض مشروط به اجتماع شروط سبعة است.

شرط چهارم:

ادله متعارضه باید واجد شرائط حجیت باشند، یعنی: اگر هر یک از ادله متعارضه به تنهایی لحاظ شود، فی نفسه حجت بوده و واجب است که بر طبقش عمل شود. زیرا تعارضی بین حجت و لا حجت نیست، کما اینکه تعارضی بین دو لا حجت نیست؛ زیرا هیچ یک صلاحیت تکذیب دیگری را ندارند.

شرط پنجم

تحقق تعارض منوط بعدم وجود تراحم است، زیرا این دو قسم یکدیگرند. تعارض بمعنای تنافی در مقام تشریح، و تراحم بمعنای تنافی در مقام امثال است.
مثل: تراحم دلیل لا تغصب، با دلیل انفاذ غریق. زیرا این دو دلیل با هم تکاذبی ندارد و می‌تواند هر دو صادق باشد و صادر از شارع ولی در مقام امثال گاهی نمی‌توان به هر دو عمل کرد که در این صورت زیر مجموعه تراحم می‌شود.